

Kraków zabiega o to, by 2023 rok został ustanowiony Rokiem Wisławy Szymborskiej

2022-03-13

Prezydent Miasta Krakowa prof. Jacek Majchrowski i prezes zarządu Fundacji Wisławy Szymborskiej Michał Rusinek wystąpili z propozycją, by Sejm RP 2023 rok ogłosił Rokiem Wisławy Szymborskiej. W tej właśnie sprawie skierowali listy do marszałek Sejmu Elżbiety Witek.

Środowisko artystyczne i naukowe oraz mieszkańcy Krakowa – Miasta Literatury UNESCO w związku ze zbliżającym się jubileuszem pragną, by cały kraj wspólnie obchodził 100. rocznicę urodzin Wisławy Szymborskiej. Bibliografia poetki – wraz z publikacjami listów, wydaniem specjalnymi jej utworów, wyborami wierszy, felietonami oraz innymi tekstami – liczy kilkadziesiąt pozycji. Za życia Szymborskiej ukazało się dwanaście tomów jej poezji. Pośmiertnie, w roku 2012, wydano niedokończony tom „Wystarczy”, a dwa lata później „Czarną piosenkę”, która miała być debiutem poetki, ale nie została wcześniej wydana. Przez ponad 80 lat Wisława Szymborska mieszkała w naszym mieście. Tu studiowała filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim, tu debiutowała na łamach „Dziennika Polskiego”, tu też przez lata prowadziła rubrykę „Lektury nadobowiązkowe” w „Życiu Literackim”. Przede wszystkim to w Krakowie powstała większość jej wierszy. W 1997 roku otrzymała honorowe obywatelstwo Miasta Krakowa.

– Wisława Szymborska, przy całej jej skromności, unikaniu publicznych sytuacji, intymnym charakterze twórczości poetyckiej, była filarem krakowskiego życia literackiego. W jej mieszkaniu spotykali się poeci i tłumacze. Wraz z Czesławem Miłoszem patronowała wydarzeniom Roku Milenijnego Kraków 2000, wspierała starania o tytuł Miasta Kreatywnego UNESCO w dziedzinie literatury. Niosła pomoc ludziom w potrzebie, fundowała stypendia, finansowała konserwację manuskryptów Biblioteki Jagiellońskiej. Szymborska obok Miłosza, Lema, Kantora, Zagajewskiego należy do najbardziej rozpoznawalnych na świecie postaci polskiej literatury XX wieku. 2023 – Rok Szymborskiej to szansa na wspólne oddanie jej hołdu. – powiedział prezydent miasta Krakowa Jacek Majchrowski.

Poetka była osobą doskonale rozpoznawalną, nieomal uosobieniem poezji i literatury w ogóle – także dla tych, którzy rzadko sięgają po książki. W naturalny sposób została promotorką czytelnictwa w całej Polsce. Chociaż od jej śmierci minęło 10 lat, utwory Szymborskiej są nadal wznawiane. Jej twórczość, korespondencja i ona sama są niewyczerpanym tematem biografii, wspomnień i innych literackich nawiązań. Wiersze naszej poetki zostały przełożone na ponad czterdzieści języków i wciąż ukazują się w najbardziej prestiżowych wydawnictwach, takich jak Gallimard (Francja), Adelphi (Włochy) czy De Geus (Holandia).

Po śmierci noblistki zgodnie z zapisami jej testamentu powołana została Fundacja Wisławy Szymborskiej, która od 2013 roku przyznaje nagrodę imienia swojej patronki za tom poetycki wydany w języku polskim lub przełożony na język polski. Dzisiaj to jedna z najbardziej prestiżowych nagród poetyckich w Polsce – wręczana jest co roku podczas Festiwalu Miłosza. W ramach funduszu zapomogowego fundacja udziela pomocy finansowej pisarzom i tłumaczom w trudnej sytuacji

Magiczny
Kraków

materialnej oraz przyznaje Nagrodę im. Adama Włodka młodym pisarzom, tłumaczom i literaturoznawcom. Mieszkanie, w którym poetka spędziła ostatnie 15 lat życia, decyzją zarządu Fundacji Wisławy Szymborskiej zostało przeznaczone na rezydencje literackie. Od roku 2019 z programów rezydencjalnych skorzystało blisko dwudziestu literatów.

Wisława Szymborska była postacią spajającą rozliczne literackie środowiska, osobą zaangażowaną w codzienność poetycką i literacką Krakowa – wspomina Robert Piaskowski, pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. kultury. Pamiętamy tłumy krakowian na spotkaniach z Poetką, jej zwyczajne bycie z nami, kiedy spotykaliśmy ją na krakowskich premierach, festiwalach, ale też podczas zakupów na targach miejskich. Jednak dla świata to jedno z największych nazwisk polskiej poezji, a Miłosz uważał ją za współniczkę w opiekowaniu się polskim „gospodarstwem poezji”. Fundacja jej imienia symbolicznie kontynuuje to ważne zobowiązanie, przyznając Nagrodę Szymborskiej, stypendia, rezydencje. W Krakowie niezwykle podniosło – w imieniu wszystkich Polaków – celebrowaliśmy Rok Miłosza i Rok Lema. Czas na podobne obchody, podkreślające znaczenie Noblistki dla polskiej kultury.

W związku z setną rocznicą urodzin Wisławy Szymborskiej władze Krakowa oraz Fundacja zamierzają podjąć różnego rodzaju działania, między innymi otworzyć dużą wystawę prezentującą przedmioty należące do poetki, rękopisy oraz maszynopisy jej wierszy. W przygotowaniu są również jubileuszowe edycje książkowe oraz całoroczny cykl wydarzeń upamiętniających noblistkę. Związki poetki z Krakowem nie mogą przesłonić faktu, że twórczość Wisławy Szymborskiej – poezję, która z ironiczną precyzją pozwala historycznemu i biologicznemu kontekstowi ukazać się we fragmentach ludzkiej rzeczywistości (fragment werdyktu noblowskiego) – powinniśmy traktować jak nasze dobro narodowe.